MAKSU- JA TOLLIAMET

Kauba esitamine ajutise ladustamise kohas TIR-vedude volitatud kaubasaaja staatuse loa alusel

Loa kohaldamine

TIR-vedude volitatud kaubasaaja staatuse luba kohaldatakse kaupadele, mis on deklareeritud TIR-protseduurile elektroonilises transiidideklaratsioonide andmevahetussüsteemis NCTS ning võetakse vastu loas kindlaksmääratud kohas volitatud kaubasaaja poolt.

Ajutise ladustamise koha pidamise loa sätestab liidu tolliseadustiku artikkel 148.

Luba kohaldatakse ainult nendel TIR-veoetappidel, mille korral kaupade lõplik mahalaadimiskoht on loas kindlaksmääratud kohas.

Õiguslik alus

Komisjoni rakendusmääruse (EL) 2015/2447 (edaspidi RA) artikkel 282

1975. aasta TIR-konventsioon

Transiidi käsiraamat (TIR-protseduur)

Töökorraldus

- ✓ TIR-protseduuriga kauba saabumisel loas kindlaksmääratud kohta tuleb kontrollida transpordivahendi numbri vastavust deklareeritule ja tõkendi(te) korrasolekut. Teekonna käigus toimunud eeskirjade eiramise või vahejuhtumi korral (tõkendi rikkumine/eemaldamine, avarii, veduki vahetamine), tuleb sellest teavitada tolli ja oodata edasisi juhiseid.
- ✓ Kauba saabumisest teavitab volitatud kaubasaaja sihttolliasutust elektroonse saabumisteatega NCTSi kaudu. Saabumisteade esitatakse pärast seda, kui transiitkaup on jõudnud loas kindlaksmääratud kohta ja paigutatud ootealale. Saabumisteatega esitatud kaup peab asuma ootealas, tollitõkendeid ei tohi maha võtta ja kaupa ei tohi maha laadida kuni tolli poolt loa saamiseni. Mahalaadimisloa annab NCTS automaatselt peale ooteaja möödumist, v.a juhul, kui kaup suunatakse kontrolli riskianalüüsi või ametniku otsusega. Kui NCTS mahalaadimisluba ei anna, tuleb pöörduda sihttolliasutuse poole.
- ✓ **TIR-protseduuriga saabunud kaup suunatakse ajutisele ladustamisele või deklareeritakse järgmisele tolliprotseduurile viivitamata, kuid hiljemalt kolmandal (3.) päeval pärast päeva, mil saadi tolli poolt mahalaadimisluba.** Volitatud kaubasaaja saadab sõnumi „Mahalaadimise märkused“ hiljemalt kolmandal (3.) päeval pärast mahalaadimisloa saamise päeva.

- ✓ Andmete vastavuse korral saadab NCTS automaatselt teate veo lõpetamise kohta. Andmete erinevuse korral esitatakse NCTSi tegelikud kaubaandmed. Info (lühidalt kirjeldada tuvastatud erinevuste sisu) erinevuste kohta märgitakse andmevälja „Mahalaadimise märkused“. Erinevuste akt, kauba saatedokumendid, seletus jm asjassepuutuvad dokumendid laaditakse süsteemi, kasutades linki „Laadin faili üles“. Erinevustega transiidideklaratsioon jääb olekusse „Mahalaadimise märkused“ ja kaubad vabastatakse sihttolliasutuses.
- ✓ „Mahalaadimise märkused" täidetakse ka transiitveo ja mahalaadimise märkuste tähtaja ületamise korral, andmevälja märgitakse tähtaja ületamise põhjus. Kui kaup ei jõudnud TIR-veoetapi lõppemiseks määratud tähtaja jooksul loas kindlaksmääratud kohta, tuleb volitatud kaubasaajal paluda TIR-märkmiku valdajalt või tema esindajalt (vedaja) sellekohast selgitust. Vajadusel lisatakse fail (nt autojuhi seletus transiitveo tähtaja ületamise kohta). Mahalaadimise märkuste ja/või faili lisamine on informatiivne ja mitte käsitletav erinevustena.
- ✓ Volitatud kaubasaaja märgib TIR-märkmikuga koos liikunud transiidideklaratsioonile ajutise ladustamise deklaratsiooni viitenumbri või järgmise tolliprotseduuri deklaratsiooni numbri.
- ✓ TIR-märkmiku valdaja taotluse alusel väljastab volitatud kaubasaaja tõendi, millega tõendatakse kauba saabumist loas kindlaksmääratud kohta. Tõendi väljastamiseks kasutatakse RA lisas 72-03 esitatud vormi.

TIR-märkmiku esitamine sihttolliasutusele

Volitatud kaubasaaja tagab TIR-märkmiku ning TIR-veoga seotud saatedokumentide, sh transiidideklaratsiooni, viivitamatu esitamise sihttolliasutusele. Tolliametnik lõpetab TIR-veoetapi ja tagastab TIR-märkmiku selle esitajale.

TIR-märkmiku tagastamine TIR-märkmiku valdajale

Loa omanik tagab TIR-märkmiku tagastamise TIR-märkmiku valdajale.

Talitluspidevuse protseduur (asendustoiming)

Talitluspidevuse protseduuri võib kasutada ainult sihttolliasutuse lahtioleku aegadel. Talitluspidevuse protseduuri võib kasutada:

1) kui TIR-vedu alustati talitluspidevuse protseduuriga (mida tõendab talitluspidevuse protseduuri (asendustoimingu) templi olemasolu TIR-märkmiku kviitungi nr 2 lahtris „Ametlikuks kasutamiseks”);
2) kui NCTS ei tööta ja katkestus on kestnud üle 30 minuti;
3) ametniku loal.

Kui kasutatakse talitluspidevuse protseduuri, tuleb ooteaja alguses teavitada sihttolliasutust e-posti teel (märksõnaga „talitluspidevuse protseduur – ooteaeg“). E-kirjale lisatakse manusena kaasa transiidideklaratsioon. Tõkendeid ei tohi eemaldada ja kaupu ei tohi maha laadida enne ooteaja möödumist või tolli poolt loa saamiseni. Kui ametnik otsustab kaupa kontrollida, teavitab ta sellest ooteaja jooksul volitatud kaubasaajat. Tagasiside antakse samale e-posti aadressile, kust tuli teavitus talitluspidevuse protseduuri kasutamisest.

Talitluspidevuse protseduuri kasutamisel esitatakse TIR-märkmik, transiidideklaratsioon ja kauba saatedokumendid sihttolliasutusele koos saatelehega (saatelehele märge „Talitluspidevuse protseduur“). Kui TIR-veoetapp lõpetatakse reservatsiooniga „R“ (erinevustega), tuleb lisaks esitada erinevuste kohta koostatud akt.

Saatelehe näidis
TIR volitatud kaubasaaja:
Sihttolliasutuse kood:

Kuupäev:

Saabumis-kuupäev	TIR-märkmiku ja transiidideklaratsiooni number	Ajutise ladustamise deklaratsiooni viitenumber või järgmise tolliprotseduuri deklaratsiooni number	Märkused

Volitatud kaubasaaja esindaja nimi ja allkiri ……

Vastuvõtmise kuupäev ja ametniku allkiri ……

Arvestuse pidamine

Arvestust tuleb pidada talitluspidevuse protseduuriga lõpetatud TIR-vedude üle. Arvestuses peavad olema kajastatud TIR-märkmiku number, transiidideklaratsiooni number, kuupäev, kauba nimetus, kogus, mõõtühik, kontrolli tulemuse kood (A1 – „vastavuses“, B1 – „erinevused“), ajutise ladustamise deklaratsiooni viitenumber või järgmise tolliprotseduuri deklaratsiooni number. Arvestus peab olema tollile kättesaadav.

Transiidideklaratsiooni täitmine talitluspidevuse protseduuri korral

Transiidideklaratsiooni lahtri „I” vasakpoolne osa „Kontroll sihttolliasutuse poolt” täita järgmiselt:

- ✓ „Saabumiskuupäev” – märkida kauba saabumise kuupäev ja vajadusel kellaaeg;
- ✓ „Tõkendite kontroll” – tollitõkendite korrasolekul märkida „Vastavuses”;
- ✓ „Märkused”:
  - ajutise ladustamise deklaratsiooni viitenumber või järgmise tolliprotseduuri deklaratsiooni number;
  - kontrolli tulemuse kood kas A1 (vastavuses) või B1 (erinevused);
  - volitatud kaubasaaja pitsati jäljend.

Transiidideklaratsiooni hoiustamine

Loa omanik hoiustab transiidideklaratsioonid koos lisadokumentidega, säilitab neid vähemalt seitse (7) aastat ja esitab kontrollimiseks tolli esimesel nõudel.

Kohustused

Kui loa andmed muutuvad, peab volitatud kaubasaaja viivitamata kirjalikult teavitama loa järelevalveasutust ja taotlema loa muutmist (liidu tolliseadustiku artikkel 23).